

ne da će pristati na ustanovljenje tribunala u Puli; pozvani od vlaste za mnenje o saživu sabora izjavile, da sabor ne bi mogao mirno raditi, utjerani u laž izričitom izjavom naših zastupnika, p. če se tajno diejovali da se pitanje tribunala u Puli rieši mimo sabora. Time su htjeli Talijani iskoristiti privolu naših zastupnika prizornom svrhom, da se ustanovi tribunal u Puli, onako, kako bi to bilo jedino u korist političke svrhe Talijana; za drugim oni ne teže; Talijanima je u svakom pitanju uviek pred očima jedino politička i osobna korišt, a na stelu i pogubu našeg naroda. Zato su i naši zastupnici muzeveno i jasno potekli Latinima, da će se šnjima u saboru pogovoriti i sporazumiti kako se imaju ustanoviti tribunal u Puli — a naši zastupnici pristali jedino uz uvjet, da to pitanje bude rješeno pravo i pravedno za svih!

Staplo u mirovinu. Velež. g. Ante Pipan kurat ratne mornarice u Puli stupio je radi bolesti u mirovinu preseleći se u Grac. Želimo mu iskranno, da bi dugo uživao svoju dobro zaslужenu mirovinu!

Imenovanje. Njeg. Veličanstvo car. i kralj Fran Josip imenovan je velež. gosp. Ivana Korišća c. i kr. kurata u Puli župnikom ratne mornarice u istom mjestu. Čestitamo!

Provala u našoj tiskari. U nedjelju po podne provališe u našu tiskaru dosele nepoznati lojovi da ju okradu. Po načinu, kojim pretražiše tiskaru, vidi se, da su vrebali jedino na novac. Razbiše naime i prebačiše sve ladiće u stolovima, u kojima naravno ne nadjoše ni pare; kušali su otvoriti i željeznu blagajnu ali uza lud, jer naiđoše na odviše tvrdi Wertheimericu. Veće štete ne počinše, izim što porazbijase par stakala na vratinu kuda unijđoše u tiskaru, pokvarise više ključica i porazbacuse papire koje ostavise. Tali se uvukli u tiskaru kroz stražnja vrata u dvorište odakle razbijiše staklo na vratinu, unijđoše u prostorije tiskare. Ne poslišiše ni sobicu našeg uredništva gdje su silom otvorili ladiće stola, u kojima prevaraše sve papire, ali ne odnije ništa izim jedne bilježnice.

Natječaj za mjesto liečnika. Otvoren je natječaj za pomoćnog liečnika u kirurškom odjelu pokrajinske bolnice u Puli sa godišnjom plaćom od K 2400, stanom u naravi u bolnici, ili mjesto toga K 600 kao odstetku za stan. Molbe imaju se upraviti na ravnateljstvo pokrajinske bolnice u Puli do 30. t. mj. Nastup službe 1. juna 1912.

"Slavna" i "pravedna" Junta odnosno komendatur i vitez reda Franje Josipa g. Rizzi ne zahtjeva u natječaju poznavanje zemaljskih jezika; smrdi im valjda zahtjevati poznавање језика većine pučanstva u Istri. Pa hoće još da bude narodnog mitra! Takvim postupkom jok!

Još neće da se opamete. Dok su konobari restauracije Narodnog Doma uslijed opomene u našem listu zamjenili talijanske računske cedulice sa hrvatskim, evo nam dolazi druga pritužba, da konobari u kavani Narodnog Doma rabe još uvjek talijanske i njemačke računske cedulice. Ti ljudi zbilja tim postupkom traže, da ih se svaki put posebice osine. Na konobara iz kavane dapače se pritužuju, kad su ma to zamjerili, da je odgovorio: e on ne živi samo od Hrvata. Ako je to istina, tada vlastici kavane moraju smješta odstraniti tog bezrazmnika, te ujedno poručiti istima da ćeće pripaze da se ne dogode više takve nepodobnosti. Uvjereni smo pak, da se to ne dogadja hrvatskom vlastniku kavane, koji svoje rođeljublje znaju svakom prilikom pokazati.

Lošinjski kotar:

Martinšćica. Općenita ovogodišnja bijeda ni nas nije mimošla. Na kraju nerodica i suša, a na moru još gore od suše. Slučaje!

Naša Ribarska zadruha, pogodila lovinu s tvrdkom Giacomo Cumar u Trstu uz cijenu, da već niže nije mogla. Nezadostnom kupcu nije to dosta bilo; on je tečajem ljetosnoga ribanja neučenim postupkom nastojao, da našim ribarima jedino dobitak od riba na korist svoje gospodske keše što više ograniči. Pomislite! Vrijeme kao zlato, sva draga kipi od riba, a ti moraš zakoniti rukama oči, jer ti nesolidni kupac neočekivano otklanja ugovoreni primat ribe, a drugoga puta do trista od ovih zapuštenih strane nemasta.

Evo i ovo! Cijelu se noć trudis i sreća ti dade, te ulovis. Izmeris po ugovoru, a kupac kao da to njegov posao nije, ostavlja tvoje mukom stečeno blago na suncu i vjetru, da se usmrdi!

Ovo mora požaliti svaki čovjek, u koga još strama ima, a on — Giacomo Cumar — ima obraza, da još kao povredjeni protestira! Osim zadovoljstvina, koju ćemo sudbeno tražiti sami, pozivjemo c. k. pomorsku vladu, da našoj Ribarskoj zadruhi, kojoj je ljetos uskratila neobhodno nužnu materijalnu potporu, barem na shodan način moralno u pomoć priskiči u ovu tešku povrđišu mjezinih životnih interesima.

Oblasti pako u obče mogu i iz ovih slučajeva vidjeti, kako je skrajna nužda,

da nas već jednom spoje s svijetom pomeru i po kraju; jer dok u svijetu već čovjek leti, mi u srcu Evrope u XX. vijeku jedva plazimo!

Martinšćani! Ovo neka vas nauči, da se nikada ne pouzdate u ludjinu, nego u svoju snagu i u svoju morskiju dragu. Sami ste kupili mreže, sami ste sagradili vase lijepo kuće, sami radite u svakom poslu i — uspjeh je vaš!

Za Družbu. Prigodom vjenčanja g. R. Kučića iz Plata kod Beleja na otoku Cresu sa djevojkom Dumicom Marušić iz Beleja sabralo se na predlog g. Antuna Burbrana K 17 za Družbu Sv. Ćirila i Metoda Živili rodoljubni svatovi i mladenci!

Krčki kotar:

† Pop Mate Brusić. Dne 3. tek. mj. umro je u svom rodom mjestu u Risiku kraj Vrbnika svećenik tršćanske biskupije pop Mate Brusić.

Još vrlo mlad podlegao je neizlečivoj boli nakon dugog bolovanja. Pokojnik vrlo nadaren i obrazovan svećenik živo je pratio i sudjelovao u teškoj borbi našega naroda. Vješt na Peru marljivo je suradjivao u našem listu na političkom i gospodarskom polju, osobito otkad je prešao iz krčke u tršćansku biskupiju. Nemila smrt prekinula je niti njegova života baš u času kad je u kopnenoj Istri počeo blagotvorno djelovati na korist našeg potlačenog naroda.

Risičani izgubili su njemu svog jednog svećenika, a tršćanska biskupija jednog vrednog i uzornog svećenika.

Plaćući s njegovom rodbinom nad svježim grobom, izrazujemo njegovoj udovi majci i svoj rodbini iskreno saučeće, a blagom pokojnika: Vječnaja pamijat!

Malinska. (Na ucašenje pomorskoj oblasti.) Odavde riedko se koji javlja, kao da odvije nemamo nikakvih želja ni potreba. Tako n. pr. vuce se kao gladna godina pitanje uređenja i izgradnje naše luke. Već odpisom od 12./7. 1908. br. 2887/4 c. k. lučkog poglavarstvu u Malom Lošinju je javljeno našoj občini da se je uvažilo potrebu za produljenje i očišćenje naše luke i da će se radnjom odmah odpočeti; čim bude na raspaganje jedan giboder (kavašang). Isto je lučke poglavarsvstvo javilo našem zastupniku i prisjed-

niku Z-malj. Odbora g. Andrijiću dopisom od 7/12 1909 opaskom, da će se radnje izvršiti u dojduće proljeće, dakle g. 1910. Dopisom od 10/3 1910 javlja c. k. lučki vred u Malinskoj našoj občini oso: „polag naloge c. k. kapelanata u Lošinju od 14. t. m. br. 2851, pišući javlja, da c. k. pomorska Vlada u Trstu od 20. veljače t. g. br. 26970, odgovara molbi Glavarstva Občine Dubašnica od 22/11 1909 br. 1767 da u dojduće proljeće će se istopati i očistiti u luki Malinske, a produljenje rive moguće će se uveli u obzir zaključom računu za g. 1911.

Htjeli smo citirati točno pisana obećanja pomorskih oblasti, da nepristrani čitatelj prosudi sto i koliko se ima držati do „služboujudnih“ dopisa, podpisa, peticija i većih brojeva. Sto bi se sve na to moralno reći. U svakom dopisu se spominje proljeće za izvršenje radnja, ali rekbi, da pomorska oblast misli te u Malinskoj još takođe podneblje da ovdje imadu samo tri godišnje dobe, naime: ljetno, jesen i zimu, dok proljeće kod nas nema. Mi pak dobro znademo, a i mnogobrojni stranci, koji pohadaju baš u proljeće ovo naše ubavo i krasno mjesto, da je kod nas proljeće krasno i čarobno malo gdje, te su već tri krasna proljeća prošla, ali lučkim radnjama u Malinskoj još nema ni trag.

Iznašamo ovo na javu i do znanja našim zastupnicima Spinčiću i Andrijiću, da uzmognu doljno prosuditi taj postupak pomorske vlade i poduzeti odlučne korake i pozvati vladu da izvrši već jednom zadano pisano obećanje.

Austro-hrvatsko parohodarsko društvo u Puntu promjenilo je sa 1. novembra svoj plovibeni red kako naznačeno u odnosnom oglašu.

Voloski kotar:

Hrv. učiteljstvo. Pitanje premještenja učiteljskog zavoda iz Kastva došlo je u takav stadij, da je stalno, da će ono biti tijekom ove školske godine riješeno povoljno po gospodu učiteljske kandidate, a na zadovoljstvo ogorčene hrvatske javnosti i održati se u Kastvu.

Potpisani odbor izabran na skupštini u Opatiji dne 21. 10. 1911. dogovorno sa narodnim predstavničtvom u Istri, nakon njihovog vječanju u Trstu dneva 31. 10. t. g. pozivjše ovime javno gospodu učiteljske kandidate, da se u interes hrvatske stvari u Istri izvole povratiti još tijekom ovog tjedna na učiteljsku školu u Kastvu. Ujedno izabrani odbor na umirenje gg. učiteljskim kandidatima i hrvatskoj javnosti javlja, da se ono razidi neće, nego da će to važno narodno pitanje držati dnevno otvoreno kao ventil, jer to zahtjeva napredak hrvatske kulture u Istri. — Za odbor: Dr. Ivo Orlić.

Novi odbor sokolske župe. Vitezić. Hrvatska školska župa, Vitezić obdržava je dne 15. pr. mj. svoju redovitu glavnu skupštinu, na kojoj je bio izabran ovaj odbor:

Starješina: Dr. Ivan Pošćić iz Voloskog. Podstarješina: Josip Stihović iz Pule. Tajnik: Matko Lukež iz Voloskog. Blagajnik: Matko Trinajstić iz Voloskog. Vodja: Ivan Potočnik iz Voloskog. Revizori: Ivan Marcelj iz Kantride-Zomeža, Ivan Rubeša iz Kastva, Josip Medanić iz Voloskog.

Iz Voloskog-Opatije. Dne 8. listopada t. g. obdržavao se je u Voloskom-Opatiji sastanak istarskih općinskih činovnika i namještenika.

Svrha sastanka bila je: složna akejija svih općinskih činovnika Hrvata i Slovaca iz Istre za poboljšanje njihovog materijalnog položaja, pa kako je taj njihov položaj doslu jasan, posve je prirodno da se je sastao priličan broj činovnika, koji su redom živo utjecali u razpravu.

Razlaglo se, kako su općinski činovniči hrvatske i slovenske narodnosti bili članovi organizacija općinskih činovnika Istre ali kako u toj organizaciji imadu premoć općinski činovnici talijanske narodnosti, koji zaziru od Hrvata i Slovenaca, te želje i tegobe ovih potonjih nisu nikad došle do uvaženja, pa je time odnosao u toj organizaciji postao po Hrvate i Slovence nešnoslijiv, uslijed čega ovi odlučiše, da tu organizaciju napuste i da se udruže u posebnu organizaciju, koja bi imala uspješnije braniti interes činovnika zapuštenih hrvatskih i slovenskih općina u Istri.

Prije nego se je prešlo na samu stvar, procitani su nekoj članci stručno stališkog lista „Občinska Uprava“, koji kao glasilo „Kmetske županske zvezde“ izlazi u Ljubljani u slovenskom jeziku.

U tim člancima prikazuje g. Josip Matijević, opć. tajnik u Rotu, zapostavljanje činovništva u hrv. i slov. općinama na pravničnom osnovu u talijanskim općinama, jer dok u ovim potonjima jedva imade općinsko tajnika sa plaćom ispod 2400 K, dotle u hrvatskim općinama ima žalostnih primjera, da se raspisuje na ječaj za občinskog tajnika sa plaćom od godišnjih 600 K bez kvinkvenija, a za to mjesto traži se kao kvalifikacija: ništa gimnazija i 1000 K jamčevine.

U svom članku spominje g. Matijević, kako su povoljno uredjene plaće općinskih činovnika u Češkoj. Po tamošnjem zemaljskom zakonu dobivaju općinski blagajnici 1800 K place godišnje, a koliko koji definitivno namješteni općinski činovnik nije već prigodom stvaranja tog zavoda imao veću placu. Uz to uredjeni su istim zakonom kvinkveniji i to prvi sa 10%, drugi sa 25%, treći sa 45%, četvrti sa 60%, a peti sa 70% od početne plaće, koja je općinskom činovniku dopisana prigodom definitivnog namještenja.

Doista je nevjerojatno, da mogu u jednoj te istoj državi — u Austriji, javni urednici iste kategorije u jednoj zemlji imati razmjerno lako sjajne plaće, dok u drugoj semjli plaća istih urednika ne dosegne ništa običnu nađnicu, kako je to slučaj u hrvatsko-slovenskim općinama Istre, za koje, čini se, austrijska vlast i zemaljski odbor nemaju nikakvog razumjevanja.

Prema zakonu naime, koji je u krijeosti za Istru, prepusteno je općinama, da u svom samoupravnom djelokrugu ustavove plaće svojih činovnika, a kao mjerilo rečeno je samo toliko, da te place moraju odgovarati mjestu služboranju. Posve je naravski, da siromašnije občine ovaj neodredjeni pojam izrabljaju se u prilog, pa svojim činovnicima opredjeljuju po mogućnosti najniže plaće, koje u nekim općinama ne dosižu ništa visinu beriva školskih podvornika.

U tom pogledu dakle općinski činovnici u Hrvatskoj i Slavoniji ne trebaju zavidjati položaj jednih svojih drugova u Istri, koji su valjda najzapostavljeniji javni urednici u Austriji.

Nakon što je pitanje uredjenja beriva svestrano raspravljeno, izabran je učrednički odbor, koji imade do konca ove godine do gotovili načrt pravila novoga društva, a ujedno je odaslati resoluciju zemaljskom odboru u Poreču, koja glasi:

Sakupljeno hrvatsko-slovensko općinsko činovništvo na sastanku u Voloskom-Opatiji, dana 8. listopada 1911., prihvatio je jednoglasno slijedeću

Resoluciju:

Umoljava se zemaljski Odbor za Istru u Poreču, da odredi:

1. a) da se najniža temeljna plaća koncavtualnih i blagajničkih činovnika imade sastavljena na berivima i pravom na trienije i stanarini, što ih uživaju državni činovnici XI. čina, 4. kategorije, su pravom promaknuća u X. plaćevni čin;
- b) da se minimalna temeljna plaća općinskih tajnika i blagajnika stavlja sa be-

rvima i pravom na trjenje i stanarinskim poreznim općina (komuna) i Labin državnim činovniku X. čina 4. kategorije, — ukupno dakle 12 poreznih općina. Sve su pravom promaknuta u IX. čin;

c) da u gradovima i lječilištima uslužbeni općinski činovnici obzirom na skupinarske doplatke budu izjednačeni odgovarajućoj kategoriji državnih činovnika;

II. da postojeći mirovinski zakon za općinske činovnike tako udesi, te će ovi nakon 35-godišnje službe stupiti u mir s potpunom placom, te će im biti priznate sve godine službe, a ne, kao dosad, tri godine za dvije;

III. nek pozove općinska glavarstva, da uvedu obvezni nedjeljni početak za svoje činovništvo;

IV. da uznastoji, te dodje što prije u kriještu zakon, da se općinskim tajnikom ili blagajnikom, bilo provizornim ili definitivnim, imade imenovati samo onakove natjecatelje, koji su barem godinu dana uslužbeni kod kojeg od istarskih općinskih ureda i koji dokazuju ispit sposobljenja;

V. da usvoji gornje predloge i prisili općinska glavarstva na izvršavanje istih na temelju § 2. zakona od 12. VIII. 1907. L. P. Z. broj 39.

U Voloskom-Opatiji, dana 8. X. 1911. Promicateljni odbor društva Islarskih općinskih činovnika.

Konstituirajuća skupština novog društva istarskih općinskih činovnika Hrvata i Slovensaca obdržavati će se na dan sv. Trila Kralja sljedeće godine u sv. Petru na Kranjskom

Pri svršetku sastanka prihvatan je jednoglasno predlog druga I. Mogorovića, da se nazme u pomanjkanju vlastitog glasila prihvati „Preporod“, glasilo dalmatinskih općinskih činovnika, kao vlastito glasilo.

Pazinski kotar:

Obiteljska nesreća. Dne 26. oktobra zadesila je rodoljubnu obitelj g. Dr. Šime Kurčića odvjetnika, načelnika i zem. zastupnika u Pazinu težka nesreća. Preminuo mu je naime nakon kratke bolesti sinčić jedinac, milovidno diete Vladoje ostavio svoje roditelje i bližnjoj svojtu silno potre i duboko ucviljene.

Povodom bolesti andjelka, njegove smrти i pogreba doživjeli su nesretni roditelji odasvud znakova iskrenog suđuvstva, ljubavi i privrženosti, što neka im bude u težkoj kušnji melemom gorko ucviljenim dušam. Tolikim izrazima saučešća pridružujemo se i mi najserđanije.

Predavanja u Pazinu. Dne 11. t. mj. predavat će u „Narod. Domu“ u Pazinu član „Odbora za Prosvjetu“ Dr. Josip Agnello: „Pazin — naše gospodarsko središte“. Početak u 8 $\frac{1}{2}$ sati u večer.

Za bolju poštansku svezu. Ministar trgovine javio je zastupniku Mandiću, koji se je bio zauzeo za bolju poštansku svezu u občini Pazin, da će se dne 1. novembra o. g. ustrojiti u pazinskim Novacima poštanska sabiraonica, koja će biti spojena sa poštanskim uredom u Cerovljiju četiri puta na čedan. Od istoga dana unaprijed uvesti će se u naručenom kotaru postansko-brzopostanskog ureda u Pazinu dva rajonska seoskih listonoša, koji će obuhvaćati selu Dordići, Dubravice, Gregorini, Zareti i Gradselo.

Tim će biti poštanska sveza u okolini Pazina — kako je razvidno — prilično poboljšana.

Za Dječko pripromoč. društvo. Na uspomenu pok. Vladoja Kurelić, darovaše Dječkom pripromočnom društvu u Pazinu Dr. Dinko Trinajstić K 20—; obitelj Cucanidi K 10—; Grkinić Miro K 5. Mandić Josip K 5. Brajša Matko K 1.

Labinština. Putujući labinstinom, dozvolite gospodine urednicu, da opisem u kratko žalosno stanje ovdejšnjeg naroda, nesnosnijivu upravu labinske gospode itd. Mjesnu općinu Labin sačinjava 11 izvan-

— ukupno dakle 12 poreznih općina. Sve ove porezne općine razdijeljene su na 6 župa (plovanija). Počet ču sa župom Šumbreg, pod koju spada samot porezna općina Šumbreg. Broji njesto manje od 1000 (lisuću) duša i to samo vatrene Hrvata. Imaju već odavna hrvatsku školu, koja je prošle godine proširena na dvorazrednicu, ali, ne čuđite se, jer smo u Istri, škole nema. Narod zahtjeva već više godina, da mu se sagradi nova škola, a labinska gospoda neće. Škola je najma bita do pred maša dana u jednoj od župničkih kuća. Buduće je pakto ta kuća bila u istinu pravo ruglo za školu, a osim toga bila i velika pogibelj, da strap (stuk) sa cijelim tavatom (šustom) ne pokrije djecu i učitelja, ualožila e. kr. vlada, da se školu smjesti zatvori, što se zbija i učinilo, te nema sada škole. — Nastaje pitanje, zašto općina ne zida novu školu? E, zidala bi općina, da je škola talijanska, ali buduće je hrvatska, neće pa neće. Vuče se to već desetak godina, a i komisija bila još 1907. pa i ljudi su jednoglasno izjavili pred tom komisijom, da hoće novu školu — ali jok — općina neće. C. kr. vlada ne može ili neće, da prisili općinu na to i tako se to vuklo do sada, dok nije bila vlasti prisiljena, da se ne dogodi velika nesreća, da zatvori školu. Po drugim zemljama otvaraju nove škole, a u Istri ih se zatvara. Pa da se ne diviš! Reći će lko, sad već sjegurno zidaju! Da, polako, labinska je gospoda prekomodna. Čuje i ovu, pa se prekriziše lijevoni rukom, da Vas ne „zastrigaju“. Općinsko je zastupstvo u Labinu bilo zaključilo jošte godine 1909., da protokolarno susluša sve porezovnike iz Šumbrega, (svogje zastupnika (representanta) nemaju u nijednom tijelu): „hoće li novu školu, gdje i kako misle, da bi se trošak pokrio“. Ele, brate, lijepe li igre, a god. 1907., izjavio narod jednoglasno, da hoće novu školu. Ako ovo ne znači igrati se sa pukom, neznam što bi drugo moglo biti. Pa da bi bili načelnik (podesit) i drugi zastupnici prosti ljudi, ajde de, ali načelnik je ljekarnik (farmacista) Miljevoj, zastupnici i kunsiljeri: Dr. Gherza, Dr. Furjan, Dr. Scampiechio, Er. Načinović (pardon: ch), Bucić (kad jugoslavenskih socijalista u Ljubljani) a u Labinu: Bucić itd. Tko bi si mislio, da će ova veleučena gospoda bili proti jednoj školi? Da operu svoje gospodsko lice bez vode i sapuna, zaključili i ostali pri ovakvom zaključku punje 2 godine. Teda negda, posto je vlasti bila prisiljena zatvoriti školu, poslao je gosp. Miljevoj pozive svim gospodarima u Šumbregu (poziv od 20. augusta 1911.), da se izjave na općini do 20. oktobra, da li žele novu školu, sa jednim učiteljem ili sa dva (Bum) a zakon — gdje je? Prikažuju im ujedno tim pozivom i namete (adicijonale) na porez, što plaćaju, da ih zastraže e da se izjave, da neće zidati škole. Nu, Šumberci imaju, hvala Bogu, zdrave oči, te vide kamo ovo vodi, a gospoda će labinska ipak ostali dugim nosom. Evo, što piše taj blaženi poziv između ostalog: Škola za jednog učitelja stojala bi 17.000 K, a za dva 29.500 K. Vlada bi dala za prvu 3682 K, a za drugu oko 5000 K. Čisti (izravni) porez iznosi 1844 K, moralno bi se stoga povisiti namet (adicijonal) za jedno za 50%, a za dvorazrednu za 85% i to za 36 godina. Javlja nadalje isti poziv (čudnovato), da su sada adicijonali za komuniske potrebe 220% (zašto — toga ne kaže)! Žemaljski 35%, za ceštveni odbor 24%, 15% za školske takse itd., ukupno dakle 294%. Zivi čovječe! Da se u kratko pozabavim sa onim 220% za komuniske potrebe. Općina Labin prima dakle od Šumberčana 4056 K 80 h na godinu. Buduće bi hotio gospodin podešta ljudima rastumačit velik teret za novu školu, logično bi bilo, a i sasma pravedno, da im protumači: kamo ide onih 4056 K 80 h na godinu? To bi i bila njegova

najsvetija dužnost, ali on toga neće, da čini, a mi znamo i zašto neće. Palača u Labinu, Iješnik, muzika itd. itd. koliko to košta? A labinski siromasi — a? Ovo Šumberci nesmiju znati! Nego, i u računima ste se prevarili! Htjeli biste pokazati vuka, a ono je zec, kojeg se nitko ne plasi. Da vidimo. Dvorazredna škola, po vašem računu stojala bi 29.500 K. Vladu daje 5000 K, ostaje 24.000 K. Za ovo amortizirat htjeli biste povisit adicijonal za 85%, što bi došlo na 1844 kruna — 1567 K 40 h, dočim 24.500 K po 6% daje 1470 K kamata. Zašto 100 K više! Nu, niti ovo nije pravo, jer od onih 1470 K morate odbiti 540 K godišnjih, koje prima učitelj kao odstalu stanarinu, koje su već uračunate u adicijonale, a kad bude imao stan, neće ih primati; ostaje dakle za pokrili samo 930 K. Potome došlo bi nješto preko 6 K na godinu na svakog kuću gospodara. Da ste pak sagizdali školu pred 10 godina, kad je sve još bilo cijenije, nebi bila koštala ni polovicu toga. Tko je dakle kriv? Vi, gospodo labinska i nitko drugi, ali vi ste slabih očiju sa svim naocalima, zato ste išli, kako se ono veli in „malora“. Drugi račun. Učitelj prima na godinu 540 K, što čini u 36 godina 19.400 K, a za školu bi potrošili 24.500 K; prištedili bi dakle 5.100 K, ali nebi imali škole. Nu, zatođe vama govoriti: tko nezna gospodariti svojim, jošte će manje sa tudjim. Jošto ovo: Labin ima sa okolicom oko 1400 ljudi i 5 (pet) učitelja, a Šumbreg oko 1000 ljudi, pa nebiste mu htjeli priuštiti niti jednog učitelja.

Vaše, gospodo labinska, ludo strašenje, da bi se htjelo zidati dvije škole ne upaljuje, jer ljudi znaju, da će se učiniti jednu kuću, ali malo veću, da mogu podučavat 2 učitelja.

Razne primorske vesti.

Nova vlada. Iz Beča pišu nam 7. o. m. U jučerašnjoj sjednici carevinskog vjeća predstavito se je parlamentu novo ministarstvo pod predsjedničtvom grofu Stürgkha. Ovaj je na početku sjednice razvio program nove vlade (na koji ćemo se jošte vratiti) koji se može jednom izrekonom označiti: *dosadašnji sustav vladanja*. Poslovom na poslednji pustolni govor naglasio je ministar predsjednik nove vojničke zakone i potrebe, preustrojstvo finančija, gradnju vodnih kanala te razne kulturne i socijalne predmete koje će imati da raspravi parlament. Niemci su novo ministarstvo saslušali prijazno dočim su se Slaveni poneli posve hladno i rezervirano.

Njihovo držanje je posve opravdano jer nemogu imati povjerenja u vladu, u kojoj će voditi prvu i glavnu rieč poznati neprijatelj sviju Slavena, ministar pravosuđa Dr. Hohenburger.

U ovom su ministarstvu zastupani Slaveni lošije nego li bijahu u mnogim prijašnjim neimajući za sebe nego samo jednoga resortnoga ministra (za javne radnje) i jednoga ministra zemljaka (Poljsku).

U proračunskoj razpravi juče i danas označili su prvaci raznih stranaka svoje stanovište prema novoj vladi. Načelnik hrvatsko-slovenskog kluba Dr. Šusterić uzeli će takodjer u ovoj razpravi rieč te označiti stanovište kluba prema novom ministarstvu.

Upliti naših zastupnika u Beču, G. profesor Spinčić sa drugovima upravio je na ministra trgovine upit radi uređenja luka u Merasčići i Koromačnoj na otoku Cresu, te upit na ministra bogostovlju i nastave radi upisivanja školske djece u Lovranu i u Pomjanu.

Hrvatski sabor. Za 7. o. m. bio je kralj. pismom nazvan hrv. sabor samo zato, da bude odmah i raspuni. Na svečanoj sjednici tog dana bio je pročitan kraljevski

toga drugi kraljevski reskript kojim se sabor raspusta. Uslijed toga bili će raspisani novi izbori, koji će biti provedeni, kako novine nagajaju, već početkom decembra t. g.

Izdjana „Matice Hrvatske“ za god. 1911. Ovogodišnja redovita i izvanredna izdaja M. H. već su došljama, pa će se početi razaslijat svakako 15. o. m. Matica moli svoje povjerenike, da j. j. izvole sto prije vratiti upisne arke sa popisom članova te poslati obranu članarinu. Svi članovima zakladnicima, koji dobivaju redovita izdaja bezplatno, poslan je prospekt izdaja i naručenica. Zakladnici ne dobivaju knjiga, dok ih naručenici sami ne naruče, a posebice treba označiti ako žele koje izvanredno izdanje. Zakladnici ne će dobivati knjige preko povjerenika, nego izravno na svoju adresu. Škole zakladnice dobile su svoju naručenicu i dobit će knjige na svoju občinu,

Matica Hrvatska moli svoje članove prinosnike, da se prijave svojim povjerenicima. Iz mesta, gdje M. H. nema svoga povjerenika, mogu se članovi i pojedince javiti, te poslati izravno M. H. članarini od K 6-30, pa će se knjige poslati neoposredno na njihovu adresu.

U kolu redovitih izdanja, što ih dobivaju članovi zakladnici besplatno, a prinosnici za K 6,—, izaći će ovih sedam knjiga, pretežno beletrističkog sadržaja: 1. Antun Kovačić: U registraturi. Roman u dva diela. 2. Dinko Šimunović: Tudjinac. Roman. 3. Pavle Krstinić: Bratski inat. Historijska drama u 5 činova. 4. Bogdan Popović: Antologija srpske lirike. 5. Henryk Sienkiewicz: Boz dogme. Roman. 6. poljskoga preveo Isa Velikanović. 6. Stjepan Radić: Češki narod na početku XX. stoljeća. 7. Fra Lovro Mihalević: Po Almaniji. Dojmovi s puta. Ilustrirano.

Medju izvanrednim izdanjima „M. H.“ izaći će ove tri knjige, koje se mogu pojedince naručiti. 1. Strossmayerov koledar za g. 1912, knjižarska cijena K 2,—, za članove „M. H.“ K 1.50. 2. Narodne prijovjetke. Ilustrirao Ljuba Babić ml. Knjiga za djecu i omladinu, u obliku velike četvrtine, na umjetno tiskanom papiru, zajedno s originalnim platnenim uvezom, stoji K 3—3. Dr. A. Tresić-Pavidić: Finis republike II. dio. Katou Uticki. Historijska drama u 5 činova. U originalnom uvezu K 2.10.

Proslava 50-godišnjice obstanka „Narodne Čitalnice“ u Ljubljani. Rodoljubni odbor jedne izmedju najstarijih slovenskih čitaonica, prvoga narodnoga ognjišta u biečoj Ljubljani zaključio je da proslavi dne 6. januara 1912. svečanom načinom 50 godišnjicu obstanka svoje miljenice „Narodne Čitalnice“. U tu svrhu pozivlje na proslavu ne samo sva slovenska, već i ostala slavenska društva za sudjelovanje kod te proslave, koja mora da ispadne na čest društva i na ponos glavnoga grada Slovenije.

Glavne točke proslave jesu: dne 6. januara svečana skupština članova i gostiju čitaonice; poslije podne svečana predstava u zemaljskom kazalištu, na većer veliki ples u svim prostorijama „Narodnog Domu“ u Ljubljani.

Natječaj. Otvoren je natječaj na mjesto učitelja tjelovježbe kod Hrvatskog Sokola u Zadru, godišnjom plaćom kruna 1800, koja će se primati u mjesecne predplatne obroke.

Izim plaće primat će nagradu 10% od cistoga dobitka svake zabave koja se sa vježbama izvede, a dozvolom upravnog odbora Hrv. Sokola, moći će podučavati i vježbati ostalih Sokolskih društava što pripadaju Hrv. Sokolskoj župi „Ban Palitna“. Za to bit će mu uznaknadjeni realni troškovi prevoza, suviše K 8 na dan dnevno.

Natjecatelji imaju podnijeti upravnom odboru zadarskog Hrvatskog Sokola svoje molbe do srhe studenoga ore godine.

Poziv na glavnu skupštinu podružnice sv. Cirila i Metoda za istru u Motovunskim Novacima. — Dnevni red: 1. Početak predsjednika. 2. Izvještaj bojnika. 3. Izvještaj blagajnika. 4. Slučajnost. Ista će se obdržavati dne 12. o. m. u školskoj dvorani u 4 sata po podne.

Javna zahvala.

Nad tolikim izkazima saučestva prigodom smrti našeg nezaboravnog sindića

Šima-Vladoja

budi ovim putem izrečena najsrdačnija zahvala i u korporacijama i svim prijateljima, koji su nastojali, da nas u toj teškoj tuzi bilo čim utješe.

Pazin 1. novembra 1911.

Dr. Šime i Ante Kurelić.

C. K. NOTAR Dr. ŠORLI

preselio se je sa svojom pisarnom u Via Giosuè Carducci broj 35. (kuća Savorgnan, ugao via Carducci — Ercole).

M. U.

Dr. Dragutin Ciotti

Iječnik bolestničke blagajne civilnih radnika c. i kr. ratne mornarice ordinira od 12.—1. Via Epulo 30.

koju drži do zdrave noge kože, osobito ako želi da nestanu ljeđne piege i zadržati i uzdržati njenoj mehaničkoj koli u bielu put, unutar se satno sa iliensko-milječnim sapunom (Steckenspiß-Liliensalz seife)

(Marka koju na polici od Bergmann & Co., Telčen 3. L.

Konrad po 80 para. Dubina se u svim ljekarnama, drogerijama i trgovinama parfumerija.

Gospodja

GOTOVI KRBEVETI

Na crvenog platna dobro punjeni, pokrivač ili podnožja, raspjemeća 180 cm. duga, 116 cm. široka K 10—, K 12—, K 15—, K 18—; 2 metra duga 140 cm. široka K 13—, K 15—, K 18—, i K 21—; jastuci 80 cm. dugi, 58 cm. široki, K 3—, K 3'50, i K 4—; 90 cm. dugi, i 70 cm. široki K 4'50 i 5'50.

Izrađuju se i po posebnoj mjeri, strujiće na 3 dijela za 1 krevet po K 27—, boje K 33—. Razdalje franko pouzećem od K 10— napred. Zamjenju i vraćeno prijezak ako se poštara plati.

Benedikt Sachsel, Lobes, br. 933 pošta PILSEN, Česka.

Petrove kapljice.

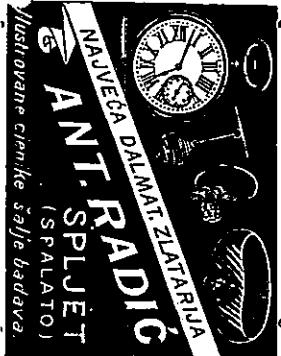
Dovolom vla. kr. zem. vlaže stavljam u promet lječnikom stručnjacima i prokućam protiv svih bolestima: kelulida, crivoj, setara, hubrega i slizesa.

Sastavljen je od samih svjetlih sokova, biljki i korenja, te se preporuča svakome, koji boljuju od slabe probave, razni bol, i grčeva feluca i u erjivima. Pomaže svačemu i u protiv slabog probava, mučništu, kroničnom kataru, kelulida i erjivima. Umirlju djevoje i okrepljuje cijeli organizam.

Cijena 5 bodi 50 lipica, za bočicu stoji 5 lipica, a za jednu 10 lipica.

Dobiju se samo u ljekarni L. Petru.

FR. ŠULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica 2.

POZIV

na drugu izvanrednu skupštinu Gospodarskog trgovackog društva u Blažićima, registrane zadruge na ograničeno jomčenje, koja će se obdržavati dne 12. studenoga o. g. u 2 sata poslije podne u društvenih prostorijah.

Dnevni red:

1. Izbor poslovodje.
2. Pogovor o drustvenim prilikama.
3. Slučajni predlozi.

Blažići, dne 26. listopada 1911.

Upravni odbor.

Br. 2239

Natječajni oglas.

Otvara se natječaj na mjesto občinskog liječnika u Pagu uz godišnju plaću od K 4000, što će prouzeti iz občinske blagajne u jednakim mjesecnim platifikatim obrocinama, od kojih K 2400 kao občinskom liječniku, a K 1600 u ime liječničke pohode za lijeće stanovnika grada Paga.

Za pohode po selima imati će pravo na pristojbe i putne hrškove.

Liječnik ima pravo na stalnost i mirovinu u smislu prijedorskog zakona 28. veljače 1809.

Natjecatelji dokazati će ovlast na liječnike u zemljama zastupanim u carevinskom vietu i da poznaju podjuno hrvatski jezik. Svakom je natjecatelju prosto obratiti se podpisanoj Upraviteljstvu za potanje obavijesti i razjašnjenja.

Rok natječaja traje do 30. novembra o. g. a molbe izradu se prikazati podpisom.

Pag, 30. listopada 1911.
Od občinskog Upraviteljstva
Načelnik: Budak. Prisjednik: Palčić.

Čitate i čuđite se! Nečuveno!

600 komada samo K 4—.

Krasna pozlać. Anker-ora s luncem, točna, 3 god. jaumstvo, 1 mod. svil. kravata za gospodu, 3 kom. fin. žepna robica, 1 lepki prsten za gospodu sa imit. dragim kamenom, 1 cigarska Bernstein, 1 broš (novost), 1 lepko žepno ogledalo, 1 kožnate kesica, 1 peris, 1 par puceta za manjete, 3 puceta double sa patent. zaklopcom, 1 eleg. album razgledn. najljepši vidici svjetla 6 sati. predmeta, veliko veselje za mlado i staro, 1 vrlo prakt. ljubavni listar za gospodu i gospodje, 20 dopis. predmeta i još preko 500 predmeta potrebit. u kući. Sve skupa s urom koja samo toliko vrijedi, stoji samo K 3'80. Posilja pouzećem srednja izvozna kuća

F WINDISCH, Krskow br. 6,78.

Ako se ne dopadne, vraća se novac.

Obljubljeni koledar

Danica za 1912.

dobiva se u tiskari

Laginja i drug. Pula.

Cijena 40 para.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u

tiskari Laginja i drug. u Puli

ulica Giulia 1.

za cenu od 2 do 10 para.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

Bogati izbor

gotovih odiela, ogrtača, paletots za gospodu i djecu.

NOVOST

Konfekcija za gospodje

ngležki zajamčeni nepromočivi ogrtači

Krojačnica I. reda

Ignazio Steiner

GORICA PULA TRST
PIAZZA FORO

POZOR RODOLJUBI!

ZAHTEVAVITE POSVUDA
NA NAŠE IGRAČE KARTE ::

PRIMORKA

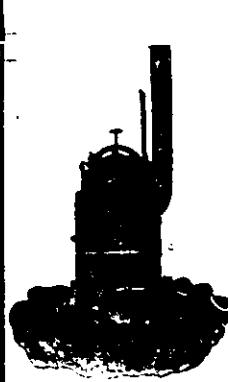
PRODAJU SE U PAZINU U KNJIŽARICI IVANA NOVAKA.

ALFA

brzi strojevi na paru za krmu
su najbolji!

Novi popravljeni sustav!

Čvrsta izradba podpunoma iz ko-
vanoga željeza i željezne ploče!

Zahtevavite cienike!

Trebba da čuvate od jestinjih i tečnjih pa-
ni u tvorlini te učvanog željeza!

Dopisuje se slovenski i hrvatski!

Dionička zadruga Alfa Separator, Beč XII 3.

Austro-Amerikana

38 velika transatlantska parobroda.

Redovita brza služba za putnike i robu između Trsta, Grčke, Italije, Španjolske, Sjeverne i južne Amerike. Odložak iz Trsta:

I. pruga za putnike Trst-New-York, tičuć: Patras, Palermo, Alžir^{*)} parobrod: **Martha Washington** 18. novembra Almeria^{*)}

II. pruga za putnike Trst—Buenos-Aires, tičuć: Split^{*)}, Gruž^{*)}, parob.: **Sofia Hohenberg** 23. novembra Almeria, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Monte Video na polazku.

III. pruga za robu na sve strane sveta.

Preuzimljie izlete po sredozemnom moru s velikim parobrodima prekoatlantskih pruga na dvostruki vijak.

Služba se čini s novim i brzim parobrodima providjenim sa svim komfortom i brojnjom bez žica.

Za upute obratili se na glavnog zastupnika za srednju Istru J. Novak u Pazinu i na ravnateljstvo u Trstu, via Mollino Piccolo 2. II. (brz javni: Novak — Pazin, Cosulich — Trst).

^{*)} uvjetno.

Leftino perje za postelje!

1 kg siva, dobro ožiljano 2 K; bijelo 240 K; prva vrst polusvjetlo 280 K; bijelo 4 K; bijelo, punjeno 510 K; 1 kg **nojlinje**, kao snieg bijelo, ožiljano 610 K, 8 K; 1 kg paluhlica, sivo 6 K, 7 K; bijelo, fine 10 K; **nojlinje prste pahuljice** 12 K.

Kod narudžbe od 5 kruna franko.

Gotovi kreveti i pokrivači, 180 cm dug, 116 cm širok, sa **jastruksom**, svaki 80 cm dug, 78 cm širok, napunjeno s nojlinicom, 24 K; pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 350 i 4 K. Razmješte se po potrebi po 12 K franko. Robe se zamjenjuje ili uzmije natrag franko; ako se ne dopade vrata se novac. — **Clenel budava i franko.**

S. BENISCHI, Dešenice, 762, Šumava

A. THIERRY-a balsam

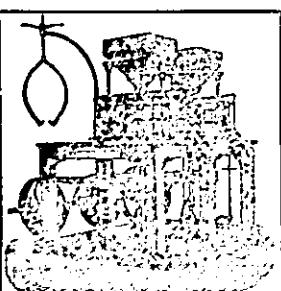
Jedino pravi sa zelenom duvnjom kao zaštitna mazana.

Skoko patranje, oponašanje i preprodaja drugih balzama sa zavarava jošem markom prognozi se kazneno po sudu i strogo kazni. — Djele je sigurno, ljevkovo kod svih bolesti organa ušala, kašla, izhlađivanja, promuklosti, katara grla, prohodljivosti, bolesti pluća, specijalno kod influenze, bolesti želudja, upale jetara i slizene, pomakanja stolice, zubobolje i ustnih bolesti, trganja zglobova, oprekina, kožnih bolesti itd. t2 2 ili 6 1 ili 1 vel. poselina koča K 500.

Thierry-eva centifolijska mast

sigurna i stalna ljevkovito djelovanje kod rana, otekline, ozleda, upala, abceva ostvaruje sva strana tjelesa, koja su dobla u tijelu pa će-to predstaviti operacije, koje su na bolnu skupljene, ljevkovita kod još tako starih rana, 2 posude stope K 300. — Upravo: „E. Anglia tvar“ A. THIERRY-a u PREGRAOI, Hrvatska. — Dobiva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarske drogerijama.

NAJBOLJI ŽITNI MLNOVI,

eljarski strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradbi i najjedinstvenije izradjeni, predviđeni za svako tlo.

Mnoga poduzeća po nama uređena u prometu.

Ponude, proračuni na zahtjev budava i bez poštarine od tehničke poslovnice

EMANUEL KRAUS,

TRST, Via San Nicolò 2/b.

Dobivaju se podpune opreme za sva obrtvička i industrijalna poduzeća.

Dopravljanje: hrvatski, slovenski, njemčki i talijanski.

Marka Zvezda

THOMASOV BRAŠNO

Pošto se u zadnje vrieme često nude na prodaju troške nikačve vrijednosti za Thomasove brašno, kod kupovine treba pisati na brašno od Thomasove troške, na otvor i napis na vreći.

THOMASOV BRAŠNO, marka Zvezda,

prodaje se uz jamstvo od naših zastupnika

HERMAN TURECK & Co. — TRST, via Sanità br. 8.

Ponovo sa izvornim cienama džibju se odmah na zahtjev.

DRUŠTVO PROIZVODNJA THOMASOVIH FOSFATA.

L. STEFFANUTTI - PULA

Skladište pokućtva, zrcala, slika itd.

Nemogući u ovo kratko vrieme rasprodati svi zalihi pokućtva, prenesimo naše skladište pokućtva, zrcala, slika itd. u VIA KANDLER br. 26. Javljajući to vrlo poštu občinstvu zahvaljujemo na susretljivosti i podršci kroz 44 godine, te se preporučamo i nadalje naklonosti i dosadanjoj susretljivosti obetavajući poštui i občinstvu u gradu i pokrajini sa svom točnošću dobrom i solidnom robom te unjerenim cienama.

TVRDKA L. STEFFANUTTI.

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Ravnateljstvo u Puntu.

Vlastito odpravništvo na Rieci, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red

rijedi od 1. novembra 1911. do oproziva.

Pruga: Punat-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i četvrt.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
prije podne			po podne	
5.45	odl.	VPUNAT	4.50	pritje podne
6.—	dol.	Krk	4.35	7.20
6.10	odl.	. . . . .	4.25	7.55
7.—	dol.	Glavotok	3.40	dol.
7.05	odl.	. . . . .	3.35	8.05
7.35	dol.	Malinska	3.05	dol.
7.45	odl.	. . . . .	2.55	8.20
8.30	dol.	Omisalj	2.10	1.—
8.35	odl.	. . . . .	2.—	1.30
9.30	dol.	RIJEKA	12.55	dol.

Brza pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Lošinjveli i Rab

Svaki Nedjelja	Odl. i četvrt.	POSTAJA	Dol. i Odl.	Svaki Nedjelja
prije podne			po podne	
7.20	odl.	VRIEKA	7.20	8.35
8.10	dol.	Opatija	8.—	8.—
8.20	odl.	. . . . .	7.50	7.50
8.35	dol.	Lovran	7.35	7.35
8.40	odl.	. . . . .	7.25	7.25
12.30	dol.	Rab	—	—

Uvjetovalo pristajanje u Malomološinju luka sv. Martin.

Uvjetovalo pristajanje u Bjeljicama i Torkolima.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab

Svaki Četvrt.	Odl. i četvrt.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Četvrt.
prije podne			po podne	
8.10	odl.	VRJELA	8.10	7.20
8.20	dol.	Opatija	6.—	8.45
8.35	dol.	. . . . .	6.35	6.35
8.40	odl.	Lovran	6.20	6.20
12.30	dol.	Rab	6.10	6.10

Uvjetovalo pristajanje u Staroj Bakli.

Pruga: Baška-Punat-Rijeka.

Svaki Nedjelja	Odl. i četvrt.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Nedjelja
prije podne			po podne	
4.50	odl.	VRJELA	4.50	5.—
5.40	dol.	Punat	6.—	4.25
5.45	odl.	. . . . .	4.50	4.15
9.30	dol.	RIJEKA	12.55	2.55

Uvjetovalo pristajanje u Staroj Bakli.

Pruga: Rijeka-Nerezine.

Pelak	Odl. i četvrt.	Postaje	Dol. i četvrt.	Svaki Nedjelja
prije podne			po podne	
6.30	odl.	VRJELA	6.30	5.—
7.10	dol.	Opatija	6.—	4.25
7.20	odl.	. . . . .	6.—	4.15
8.40	dol.	Beli	6.—	2.55
8.50	odl.	. . . . .	6.—	2.45
9.40	dol.	Merag	6.—	1.55
9.50	odl.	. . . . .	6.—	1.45
10.20	dol.	Krk	6.—	1.35
10.30	dol.	. . . . .	6.—	12.55

Pelak	Odl. i četvrt.	Postaje	Dol. i četvrt.	Svaki Nedjelja
prije podne			po podne	
12.—	dol.	Balkanova	6.—	5.—
12.20	dol.	Rab	6.—	4.25
2.27	dol.	. . . . .	6.—	4.15
2.49	dol.	Lan	6.—	3.50
3.50	dol.	. . . . .	6.—	3.50
4.20	dol.	Vel Lotinj	6.—	2.15
4.50	dol.	Mali Lotinj	6.—	1.15
4.40	dol.	. . . . .	6.—	1.15
4.20	dol.	NEUZINE	6.—	0.50

Pelak	Odl. i četvrt.	Postaje	Dol. i četvrt.	Svaki Nedjelja
prije podne			po podne	
5.40	dol.	. . . . .	6.—	0.50
5.40	dol.	. . . . .	6.—	0.50
5.40	dol.	. . . . .	6.—	0.50

Uvjetovalo pristajanje u Pazu i Loparu.